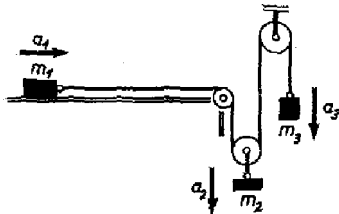


Vizsgáljuk a testek mozgását adott tömegek mellett. Ha a kötél erőit  $K$ -val jelöljük és a gyorsulásokat az ábrán látható módon vesszük fel, akkor a mozgásegyenletek:

$$\begin{aligned} (1) \quad & m_1 a_1 = K, \\ (2) \quad & m_2 a_2 = m_2 g - 2K, \\ (3) \quad & m_3 a_3 = K - m_3 g. \end{aligned}$$



Ezekhez járul még a kötéll állandó hosszát kifejező egyenlet:

$$(4) \quad a_1 - 2a_2 + a_3 = 0.$$

Az (1)–(4) egyenletrendszerből fejezzük ki  $a_2$  és  $a_3$ -t!

$$\begin{aligned} (5) \quad & a_2 = \frac{m_1 m_2 + m_2 m_3 - 2m_1 m_3}{m_1 m_2 + m_2 m_3 + 4m_1 m_3} g, \\ (6) \quad & a_3 = \frac{2m_1 m_2 - m_2 m_3 - 4m_1 m_3}{m_1 m_2 + m_2 m_3 + 4m_1 m_3} g. \end{aligned}$$

Ahhoz, hogy  $m_2$  nyugalomban maradjon, szükséges az  $a_2 = 0$  feltétel teljesülése. Ez (5) alapján akkor igaz, ha  $m_1 m_2 + m_2 m_3 - 2m_1 m_2 = 0$ , vagyis

$$m_1 = \frac{m_2 m_3}{2m_3 - m_2}, \quad \text{illetve} \quad m_3 = \frac{m_1 m_2}{2m_1 - m_2}.$$

Adott  $m_2$  érték mellett tetszőleges  $m_1$  vagy  $m_3$  választással kiszámíthatjuk a harmadik tömeget. Látható, hogy csak akkor kapunk pozitív értéket, ha

$$m_3 > \frac{m_2}{2}, \quad \text{illetve} \quad m_1 > \frac{m_2}{2}.$$

Hasonló elgondolással  $m_3$  akkor maradhat nyugalomban, ha  $a_3 = 0$ , vagyis (6) szerint

$$2m_1 m_2 - m_2 m_3 - 4m_1 m_3 = 0.$$

Adott  $m_3$  tömeg esetén szabadon választott  $m_1$  vagy  $m_2$  mellett:

$$m_1 = \frac{m_2 m_3}{2m_2 - 4m_3}, \quad \text{illetve} \quad m_3 = \frac{2m_1 m_2}{4m_1 + m_2}.$$

A megoldásnak csak akkor van fizikai értelme, ha

$$m_3 < \frac{m_2}{2}.$$

*D. Tóth Balázs* (Debrecen, KLTE Gyak. g. III. o. t.) dolgozata alapján